

Дем'янюк Антоніна Вікторівна

*К.е.н, доцент кафедри фінансів ім. С. І. Юрія
Тернопільського національного економічного університету*

Підперигора Павло Іванович

*Старший інспектор з особливих доручень – черговий чергової частини ОАЗОР
Головного управління Національної поліції в Тернопільській області*

СУЧАСНИЙ СТАН ВИКОНАННЯ ВИДАТКІВ НА ПРАВООХОРОННУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Виконання видаткової частини бюджету є центральною стадією бюджетного процесу, на якій здійснюється реалізація запланованих завдань і заходів держави. Від рівня організації та результативності виконання видатків на правоохоронну діяльність залежать якісні показники розвитку правоохоронної діяльності та ефективність управління нею. Метою виконання видаткової частини бюджету на правоохоронну діяльність є забезпечення фінансування необхідного обсягу бюджетних ресурсів, потрібного для виконання закріплених за державою функцій у сфері правоохоронної діяльності. Тому актуальним є аналіз сучасного стану видатків бюджету на правоохоронну діяльність.

У сучасній сфері бюджетних відносин в Україні відбувається поєднання дії двох координаційних сил – ринкового регулювання та ухвалення державно-управлінських рішень через процес представництва суспільних інтересів. Важливо зазначити, що існує низка причин, через які ринок не може самостійно виконувати завдання ефективного використання бюджетних ресурсів. До них належать: недосконалість конкуренції, зовнішні ефекти, суспільні блага. У випадку, коли ринок не може забезпечити покращення механізму розподілу ресурсів, то держава має можливість відкоригувати його важелі та інструменти [1, с. 25]. Так, видатки на правоохоронну діяльність здійснюються з бюджету і мають виключний характер суспільних благ.

Аналізуючи сучасний стан планування витратів на правоохоронну діяльність, визначено, що у 2020 р. уряд планує спрямувати на сектор оборони, громадського порядку, безпеки та систему правосуддя 269,8 млрд грн, це - 14,9% від загальних витрат зведеного бюджету разом із соціальними фондами, або 5,9% від ВВП (дещо менше, ніж заплановані 6,1% ВВП на 2019 р.). Серед тих коштів, що розподілені, на сферу оборони передбачається виділити 103,9 млрд грн, що є меншим у порівнянні з 2019 р. (2,6% від ВВП у 2019 та 2,3% від ВВП у 2020 р.) із них більш як 95% або 99,3 млрд грн саме на військову оборону. На громадський порядок, безпеку та суди передбачено видатки на рівні 3,6% від ВВП або 165,9 млрд грн. Але слід враховувати, з цієї суми близько 28 млрд грн залишаються нерозподіленими у РНБО, і можуть бути витрачені на військову оборону, тобто цей перерозподіл зміниться [2, с. 11].

Серед правоохоронних органів найбільший приріст у 2020 р. у фінансуванні отримають антикорупційні органи. НАБУ отримає 1,03 млрд грн (+19,7% від фінансування 2019 р.), САП 146,2 млн грн (+14,1 %), ДБР також отримає суттєво більше фінансування, на 2020 р. заплановано виділити 1,9 млрд грн (+71,2 %). Інші силові відомства майже не отримають приріст у фінансуванні, серед органів громадського порядку, Генеральна прокуратура (без врахування САП) отримає 7,52 млрд грн (+5,4%), на Національну поліцію заплановані витрати у розмірі 29,5 млрд грн (+0,01%), на прикордонників витратять 10,8 млрд грн (+0,4%), Нацгвардія отримає 12,4 млрд грн (+0,4%), ДСНС - 13,8 млрд грн (+0,5%), при тому, що витрати на Державну міграційну службу зменшать до 3,9 млрд грн (-10,7 %) [2, с. 11].

Важливо зазначити, що видатки Державного бюджету України на правоохоронну діяльність за 2016 – 2018 рр. зросли на 61,3%, що більшою мірою відбулося за рахунок зростання витратів на діяльність із забезпечення громадського порядку, боротьбу із злочинністю та охорону державного кордону (+73,3%), діяльність у сфері безпеки держави (+ 61,6%), кримінально-виконавчу систему та виправні заходи (+ 55,3%), протипожежний захист та рятування (+54,5%). Частка витратів на правоохоронну діяльність за 2018 р. у

загальній структурі видатків державного бюджету становила 11,86%, що на 1,39 відсоткових пунктів більше у порівнянні з 2016 р. Аналіз структури видатків на правоохоронну діяльність за 2018 р. засвідчує, що питома вага в їх структурі належала видаткам на діяльність із забезпечення громадського порядку, боротьбу із злочинністю та охорону державного кордону і становила 45,8% [3]. Отже, проаналізувавши дані, які відображають виконання видатків бюджету на правоохоронну діяльність, приходимо до висновку їх щорічного зростання з метою забезпечення якісного рівня забезпечення суспільних благ у сфері правоохоронної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Дем'янюк А. В. Пріоритетні напрями бюджетної політики України в умовах трансформаційних процесів державотворення. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/12974> (дата звернення: 10.10.2019).
2. Аналіз проєкту державного бюджету на 2020 рік. Центр економічної стратегії. Київ. 2019. 15 с.
3. Державна казначейська служба України. Офіційний сайт. URL: <http://www.treasury.gov.ua/> (дата звернення: 10.10.2019 р.).

Діжак Наталія Зіновіївна

Адміністратор відділу надання адміністративних послуг Золочівської РДА

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

Найважливішим напрямком процесу реформування державного управління є формування та розвиток цілісної системи надання адміністративних послуг. Пошук нових організаційно-економічних форм управління системою надання адміністративних послуг і механізмів взаємодії